

XORNADA DE BIBLIOTECAS ESCOLARES

DOSSIER DE PERSOAS RELATORAS

RENA
ORTEGA

XUNTA
DE GALICIA

GALICIA
CALIDADE

Xacobeo
2027

BIBLIOTECAS
ESCOLARES
DE GALICIA

CARLOS A. SCOLARI

Carlos A. Scolari é Catedrático do Departamento de Comunicación da Universitat Pompeu Fabra (Barcelona) e Doutor Honoris Causa pola Universidad Nacional de Rosario (Arxentina). Foi Investigador Principal dos proxectos H2020 Transliteracy (2015-18), Transalfabetismos (2015-18) e Platcom (2020-24). Actualmente codirixe xunto a Mar Guerrero LITERAC_IA (2024-27) un proxecto que investiga como os adolescentes utilizan as intelixencias artificiais.

Impartiu seminarios e conferencias sobre interfaces, narrativas transmedia, ecoloxía e evolución dos medios en máis de corenta países europeos, asiáticos e americanos.

Entre os seus libros máis destacados atopamos *Hipermediaciones* (2008), *Media Evolution* (2018), *Cultura Snack* (2020), *La guerra de las plataformas* (2022) e *Sobre la evolución de los medios* (2024). O seu último libro, *Homo Mediatikus* (2026), conta a historia do sapiens a partir de 25 fósiles mediáticos. Desde 2008 comparte as súas ideas en hipermediaciones.com.

RELATORIO

Revisitando as 10 teses sobre a IA

Neste relatorio revisaremos as 10 teses sobre Intelixencia Artificial presentadas en 2023, analizando os vertixinosos cambios que vivimos nestes últimos anos, e proporemos unha serie de reflexións para orientarnos nunha contorna marcada pola aceleración sociotecnolóxica, a incerteza e os discursos apocalípticos.

SIRA GONZÁLEZ

Licenciada en Documentación e máster en Bibliotecas Escolares, desempeña o seu labor bibliotecario na Biblioteca Municipal Os Rosales da Coruña desde o ano 2009. Coordinadora de clubs de lectura e responsable da comiteca, nos últimos anos imparte formacións tanto a persoal docente coma a outras bibliotecarias da Rede de Bibliotecas de Galicia sobre a formación da colección de cómic nos seus centros e a súa promoción entre o público lector. O seu obxectivo é dobre: romper prexuízos con respecto ao medio e achegar a súa lectura a todos os tramos de idade cos que traballan, no seu caso de 0 a 100 anos.

ABRAHAM CARREIRO

Cursou estudos en Artes Gráficas e especializouse en ilustración de libros. Actualmente traballa como debuxante, ilustrador, deseñador gráfico e editor. Publicou diferentes libros e revistas: *Estudios Tex. O mundo dos debuxos animados*; *Xoeliki, as aventuras dun ciberpirata* (premiado na categoría xuvenil da novena edición do Premio Literario Frei Martín Sarmiento); a colección *Contos que len outros nenos do mundo* (premiada na categoría infantil da oitava edición do Premio Literario Frei Martín Sarmiento); *A fortuna de Bartolomeu*; *Un sol de mascota*; *Xanardán e a becha*; *Grandes contra pequenos*; *O corvo do chapapote*; *Os pequenos Barbanzóns*; a historia de cómic *Juppy que Vicio* (premiada no salón de Histórias em Quadrinhos de São Paulo) e viñetas mensuais para a revista *Tempos Novos*.

Ademais, dirixe e coordina a revista *O Papagaio*, da que tamén é colaborador.

XULIA PISÓN

Xulia Pisón é ilustradora e autora de banda deseñada con máis de dez anos de traxectoria, especializada en divulgación científica. É autora da triloxía *Microalgas*, distinguida cunha Mención de Honra nos Premios Prismas 2024, e desenvolveu proxectos de comunicación científica para universidades e centros de investigación. En 2026 publica *STONS*, a súa obra máis persoal, que combina banda deseñada, ilustración, humor e unha sensibilidade singular.

JULIA LAGO

Desde hai máis de cinco anos traballa como ilustradora especializada en proxectos de carácter editorial e publicitario. Compaxina a súa actividade como ilustradora freelance coa xestión da Grelería, que comezou sendo unha galería de arte na Coruña para converterse nun centro de encontro no que organizar exposicións, concertos, feiras, talleres, comidas populares e outros encontros que foron construindo comunidade entre veciñas, comercios próximos, artistas... Ao facer dous anos, deciden mudarse ao rural, e así xorde a nova Grelería, lugar onde xuntarse, crear, compartir e aprender cun ritmo máis pausado e propulsando cultura desde un contexto de calma e natureza.

Entre os recoñecementos máis notables que recibiu a súa obra están o Premio Castelao de Banda Deseñada ou as axudas Injuve para a creación Artística. Ademais, a súa obra foi exposta en espazos como o Museo Reina Sofía, a sala Salvador de Madariaga, a Casa Museo Picasso, a Sala Manuel Moldes ou o Auditorio de Galicia.

MONTSE PENA

Montse Pena Presas é profesora da Área de Didáctica da Lingua e da Literatura na Facultade de Ciencias da Educación da Universidade de Santiago de Compostela. Licenciada en Filoloxía Galega (USC) e máster en Edición (USAL), en 2016 doutorouse pola USC coa tese *Feminismo, xénero e coeducación na literatura infantil e xuvenil: historia crítica e aplicación didáctica*.

A súa investigación está moi centrada na literatura infantil e xuvenil contemporánea, cun foco específico na educación literaria e nos estudos de xénero. Así, publicou dúas monografías sobre esta cuestión: a biografía de María Victoria Moreno, *A voz insurrecta* (2018), e *Feminismos e literatura infantil e xuvenil en Galicia* (2018).

Desde 2021, forma parte dos proxectos de investigación arredor dos libros ilustrados de non ficción financiados polo Ministerio de Ciencia e Innovación e liderados por Rosa Tabernero, polo que os seus últimos traballos se orientan cara a este ámbito.

Como crítica literaria, colaborou durante varios anos en distintos medios, como o *Faro da Cultura* do *Faro de Vigo*, *Nós Diario* ou o *Diario Cultural* da Radio Galega. En 2022 comisariou a exposición *Unha árbore de historias: cen anos de literatura infantil galega*, organizada pola Biblioteca de Galicia.

RENA ORTEGA

Ilustradora e deseñadora gráfica, estudou na Escola Bau de Barcelona. Despois de cursar dirección de arte en Complot Escuela de Creatividad decidiu lanzarse ao mundo da ilustración freelance. Desde 2018, o seu traballo como ilustradora enfocouse na creación de libros ilustrados infantís relacionados coa natureza, a divulgación, a historia e a evolución. Os seus libros traducíronse a máis de 10 idiomas e ademais traballa noutros proxectos relacionados coa divulgación e o coñecemento en museos como Húsavík Whale Museum, obradoiros de ilustración, exposicións e merchandising ilustrado. Entre os seus traballos máis destacables atópanse: *Intrépidas*, a colección *Vida Secreta* de mosquito Books, *Bo camiño*, *peregrino*, *Gravidade Cero*, *Navidarium* e *Civilizacións perdidas*.

BLANCA MILLÁN

Nada nunha pequena aldea de Touro, pinta desde que ten memoria e ilustra contos desde que é nai. Tras estudar Belas Artes encamiñouse cara ao mundo editorial cun mestrado en Libro Ilustrado e Animación. En 2017 publicou os seus primeiros álbums e, desde entón, xa van máis de setenta títulos para o mercado nacional e internacional, e os seus libros foron traducidos a numerosas linguas. Ademais de ilustradora, é autora íntegra de varias coleccións de libros divulgativos como *O gran libro da nosa horta/montes/mares/vilas* e *Creatividades de nadal/outono/verán*. No 2023 gañou o premio Alberte Quiñoi de Álbum ilustrado co libro *As filloas de Manola*. No 2024, *O gran libro dos nosos montes* foi galardoado co Premio Follas Novas ao libro mellor editado do ano, e no 2025 o proxecto *Ferramentas básicas para ser artista* recibiu o 1º Premio ao Libro informativo para a rapazada convocado por Gálix, obra que vén de ser publicada pola editorial Kalandraka.

JOAN-TOMÀS PUJOLÀ FONT

É doutor en Lingüística Aplicada pola Universidade de Edimburgo e profesor titular no Departamento de Educación Lingüística, Científica e Matemática da Facultade de Educación da Universidade de Barcelona (UB). Actualmente colabora co Instituto para o Desenvolvemento Profesional (IDP) da UB na formación inicial do profesorado universitario e no desenvolvemento de programas de formación sobre competencia dixital docente. É investigador principal do grupo de investigación consolidado realTIC. Os seus intereses de investigación céntranse en distintas áreas do ensino de linguas co uso da tecnoloxía.

RELATORIO

Uso crítico da IAX en educación: creación, análise e transparencia

A intelixencia artificial xerativa (IAX) abre novas posibilidades para o ensino e a aprendizaxe, pero a súa integración educativa esixe un uso crítico e pedagoxicamente fundamentado. Este relatorio propón abordar a súa integración educativa desde tres dimensións clave: a creación, entendida como o uso da IAX para xerar, transformar e explorar ideas sen eliminar a necesaria resistencia cognitiva que favorece a aprendizaxe; a análise, orientada a valorar criticamente a fiabilidade, os nesgos, as limitacións e a adecuación das súas respostas; e mais a transparencia, para facer explícitos os usos da IAX e preservar a responsabilidade e a autoría. O obxectivo é ofrecer ao profesorado criterios para integrar estas ferramentas na súa docencia e potenciar a creatividade, o pensamento crítico e a autonomía do alumnado.

XORNADA DE
**BIBLIOTECAS
ESCOLARES**

XUNTA
DE GALICIA

**GALICIA
CALIDADE**

Xacobeo
2027

BIBLIOTECAS
ESCOLARES
DE GALICIA